Udskriftsdato: 3. januar 2026

VEJ nr 9765 af 09/10/2014 (Historisk)

At-vejledning 25.6 om plan for sikkerhed og sundhed

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Arbejdstilsynets jr.nr.

Senere ændringer til forskriften

SKR nr 10233 af 12/12/2025

At-vejledning 25.6 om plan for sikkerhed og sundhed

Oktober 2014

De vigtigste regler om bygherrens ansvar for plan for sikkerhed og sundhed.

Vejledningen handler om den plan for sikkerhed og sundhed, som bygherren har ansvaret for, at koordinatoren udarbejder for store byggepladser og for særligt farligt arbejde på små og mellemstore byggepladser.

De vigtigste regler

Det er bygherrens ansvar, at koordinatoren under projektering af et bygge- eller anlægsprojekt udarbejder en skriftlig plan for sikkerhed og sundhed, når det må forventes, at bygge- eller anlægsprojektet vil få et omfang og en kompleksitet, der betyder, at der under byggearbejdet vil være mindst to virksomheder, der tilsammen beskæftige mindst 11 personer på samme tid på bygge- eller anlægspladsen (store byggepladser).

Ved byggeprojekter, hvor det må forventes, at der aldrig vil blive beskæftiget mere end ti personer på samme tid (små og mellemstore byggepladser), skal bygherren kun udarbejde en plan for sikkerhed og sundhed for den del af arbejdet på byggepladsen, som vil være omfattet af reglerne om særligt farligt arbejde.

Store byggepladser

Plan for sikkerhed og sundhed ved store byggeprojekter skal udarbejdes, mens bygningen, konstruktionen eller anlægget projekteres. Planen skal senest foreligge, når byggepladsen etableres, og løbende føres ajour under udførelsen af bygge- eller anlægsarbejdet.

Planen skal være tilgængelig for alle arbejdsgivere og ansatte på byggepladsen i hele byggeperioden.

Små og mellemstore byggepladser

Plan for sikkerhed og sundhed ved særligt farligt arbejde på små og mellemstore byggepladser skal udarbejdes, mens byggeprojektet projekteres. Planen skal senest foreligge, når det særligt farlige arbejde sættes i gang og ajourføres, hvis der sker ændringer i dette arbejde under byggeprocessen.

Hvis det under byggeprocessen konstateres, at der vil forekomme særligt farligt arbejde, som det ikke var muligt at taget højde for under projekteringen, skal plan for sikkerhed og sundhed udarbejdes/justeres.

Planen skal være tilgængelig for alle arbejdsgivere og ansatte på byggepladsen, indtil det særligt farlige arbejde er afsluttet.

De vigtigste regler om:
1. Udarbejdelse af plan for sikkerhed og sundhed
2. Indhold i plan for sikkerhed og sundhed
3. Ajourføring af plan for sikkerhed og sundhed
4. Plan for sikkerhed og sundhed ved særligt farligt arbejde på små og mellemstore byggepladser.

1. Udarbejdelse af plan for sikkerhed og sundhed

Det er bygherrens ansvar, at der under projekteringen af store bygge- eller anlægsprojekter udarbejdes en plan for sikkerhed og sundhed.

Formålet med planen er, at den skal danne grundlag for at sikre et godt arbejdsmiljø for alle, der skal arbejde på byggepladsen. Planen fungerer således som et styringsredskab for det fælles arbejdsmiljøarbejde på byggepladsen. Planen skal bl.a. indeholde en organisationsplan, en byggepladstegning og en tidsplan samt – hvis det er relevant – en oversigt over foranstaltninger ved særligt farligt arbejde.

Planen for sikkerhed og sundhed skal udarbejdes under projekteringen og være tilgængelig på byggepladsen, når bygge- eller anlægsarbejdet påbegyndes. Kravet om tilgængelighed forudsætter, at planen er et samlet hele, så den giver overblik og er let at overskue. Planen kan fx samles i et ringbind eller udarbejdes som elektroniske dokumenter i en fælles mappe.

Det er forudsat i reglerne, at arbejdet med at udarbejde planen for sikkerhed og sundhed sker i tæt tilknytning til projekteringen og på en sådan måde, at det projektmateriale, som er den projekterendes ansvar, og planen for sikkerhed og sundhed tilpasses til hinanden i løbet af projekteringsperioden. Det gælder særligt for den tid, der afsættes til de forskellige arbejder eller arbejdsfaser, som skal udføres samtidigt eller efter hinanden, og som fastsættes ud fra de arkitektoniske, tekniske og organisatoriske valg, der foretages under projekteringen.

Det er bygherrens ansvar, at planen udarbejdes og ajourføres, så der bl.a. tages højde for resultaterne af de forundersøgelser, der er foretaget af fx jordforurening, farlige stoffer i bygningen eller bygningens stabilitet samt alle øvrige væsentlige beslutninger, der vedrører det arbejde, der skal udføres, hvordan det skal udføres og hvem der skal udføre det.

Planen for sikkerhed og sundhed skal tage højde for de aftaler, som bygherren indgår med de enkelte arbejdsgivere om fællesområder og de fælles sikkerhedsforanstaltninger. Det skal således fremgå af planen, hvem der skal tilvejebringe, vedligeholde og fjerne de planlagte fælles sikkerhedsforanstaltninger som fx adgangsveje, rækværk, byggestrøm, vinterforanstaltninger og velfærdsforanstaltninger på byggepladsen samt hvem, der skal sørge for orden og ryddelighed. Det samme gælder for fx afmærkning og hastighedsregulering i forbindelse med vejarbejde. Aftaler mellem entreprenører og deres underentreprenører, der indebærer, at underentreprenørerne får overdraget ansvaret for løsning af opgaver på fællesområderne, skal ligeledes fremgår af planen for sikkerhed og sundhed.

Det er vigtigt, at der er sammenhæng mellem udarbejdelse af planen under projekteringen og anvendelsen af planen i byggeperioden. Hvis koordinatoren for byggeprocessen er en anden person end koordinatoren for projekteringen, er det bygherrens ansvar at sikre, at der sker en fyldestgørende overdragelse af plan for sikkerhed og sundhed fra den ene koordinator til den anden.

Ved rullende projektering eller detailprojektering i byggefasen skal bygherren sikre, at planen for sikkerhed og sundhed ajourføres i nødvendigt omfang.

2. Indhold i plan for sikkerhed og sundhed

Det er bygherrens ansvar, at planen for sikkerhed og sundhed udarbejdes, så den indeholder:

- Organisationsplan
- Byggepladstegning
- Tidsplan
- Angivelse af færdselsområder
- Angivelse af områder med flere arbejdsgivere
- Angivelse af fællesområder og fælles sikkerhedsforanstaltninger
- Særligt farligt arbejde
- Særlige risici
- Procedure for løbende kontrol med installationer, sikkerhedsforanstaltninger og særlige risici

- Angivelse af, hvem der kontrollerer og samordner beredskabs-, evakuerings- og øvelsesplaner.

Organisationsplan

Organisationsplanens indhold:
- Bygherrens navn, adresse, telefonnummer, kontaktperson mv.
- Koordinators navn(e) og telefonnummer.
- Navn, adresse, telefon mv. på byggepladsen/byggeledelsen.
- Navn, adresse, telefonnummer, kontaktperson mv. samt eventuelt CVR- eller RUT-nummer på projekterende og de virksomheder, der arbejder på byggepladsen.
- Navne på arbejdsleder- og arbejdsmiljørepræsentanter i virksomhedernes arbejdsmiljøorganisationer på byggepladsen samt oplysninger om, hvorvidt de har gennemgået eller er tilmeldt den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse.
- Bemandingsplan for de enkelte virksomheder.

Det kan være hensigtsmæssigt, at også hovedleverandørerne fremgår af organisationsplanen.

Byggepladstegning

Byggepladstegningen skal vise, hvor der er:
- Eksisterende risici på arealet og hvilke risici.
- Adgangs-, transport- og flugtveje.
- Kran, hejs og stilladser.
- Afsat plads til materialedepoter, midlertidige værksteder og affaldscontainere.
- Afsat plads til velfærdsforanstaltninger.
- Tilslutning til el, vand og kloak.
- Alarm-, brand-, rednings- og førstehjælpsudstyr.

Adgangs-, transport- og flugtveje angives på byggepladstegningen og suppleres med en skriftlig beskrivelse. Det gælder også for fx lodrette adgangsveje i bygninger og for adgangsveje på de enkelte etager.

Tidsplan

Tidsplanen skal angive:
- Hvornår den enkelte arbejdsgiver har arbejdsopgaver på byggepladsen og den tid, der er afsat til de enkelte arbejder eller arbejdsfaser.
- De perioder, hvor der eventuelt skal udføres arbejde, som medfører særlig fare, jf. bilag 1 i bekendtgørelse om bygherrens pligter.

Det er bygherrens ansvar, at der udarbejdes en tidsplan, der tager højde for alle arbejdsgiveres arbejde på byggepladsen uanset kontraktforholdene. Tidsplanen er grundlaget for, at koordinatoren kan koordinere sikkerhed og sundhed på byggepladsen og for, at arbejdsgiverne kan planlægge og tilrettelægge deres arbejde, så det kan udføres forsvarligt.

Angivelse af fællesområder og fælles sikkerhedsforanstaltninger

Planen for sikkerhed og sundhed skal angive fællesområder på byggepladsen, hvor flere virksomheder skal færdes og arbejde på samme tid. Det kan fx være ved gravearbejde, arbejde inde i bygninger samt arbejde på stilladser og arbejdsplatforme.

Planen skal endvidere angive fælles foranstaltninger som fx kan være:
- Rækværk ved trappeløb og betonkanter.
- Overdækninger af huller i dæk.

- Stilladser, arbejdsplatforme o.l. til arbejde i højden.
- Sikring mod nedstyrtning ved tagarbejde.
- Gang- og køreveje, herunder færdselsområder i bygninger, samt områder ved affaldscontainere og materialecontainere, skurby mv.
- Fælles bortskaffelse af affald.
- Fælles materialepladser.
- Fælles affaldspladser.
- Fælles velfærdsforanstaltninger.
- Fælles skurbyområde.
- Byggestrøm og orienteringslys.
- Orden og rydelighed i fælles arbejdsområder.
- Vinterforanstaltninger, herunder inddækning og eventuel opvarmning.
- Snerydning og grusning.
- Skiltning af byggepladsens omkreds samt eventuel indhegning af byggepladsen.
- Afmærkning ved vejarbejde.

Ansvarsfordelingen i forhold til fællesområder og fælles sikkerhedsforanstaltninger skal fremgå af planen for sikkerhed og sundhed.

Hver enkelt af de fælles sikkerhedsforanstaltninger skal være beskrevet i planen. Det skal endvidere fremgå, hvilke virksomheder der efter aftale med bygherren eller ved aftaler mellem virksomhederne har ansvaret for at etablere, vedligeholde og eventuelt fjerne de enkelte sikkerhedsforanstaltninger.

Omfanget og rækkevidden, herunder den tidsmæssige udstrækning, af den enkelte virksomheds ansvar skal fremgå af planen, herunder om ansvaret gælder både etablering, vedligeholdelse og eventuel fjernelse af foranstaltningen eller kun dele af opgaven.

Det skal være klaret defineret, hvilken virksomhed der har ansvaret for den enkelte, fælles sikkerhedsforanstaltning. Flere virksomheder kan ikke have ansvaret for en fælles sikkerhedsforanstaltning på samme sted på samme tidspunkt.

Særligt farligt arbejde

Det er bygherrens ansvar at sikre, at særligt farligt arbejde, der er omfattet af i bilag 1 i bekendtgørelse om bygherrens pligter, fremgår særskilt af tidsplanen.

Særligt farligt arbejde er:
- Arbejde, der indebærer særlig alvorlig risiko for at de beskæftigede kan blive begravet, synke ned eller styrte ned på grund af aktiviteternes eller arbejdsprocessers art eller på grund af arbejdspladsens eller byggeriets omgivelser.
- Arbejde, som udsætter de beskæftigede for kemiske eller biologiske stoffer og materialer, som udgør en særlig fare for sikkerhed eller sundhed, eller som indebærer lovkrav om sundhedskontrol.
- Arbejde, der udsætter de beskæftigede for sundhedsskadelig ioniserende stråling.
- Arbejde i nærheden af højspændingsledninger.
- Arbejde, der indebærer fare for drukning.
- Arbejde i brønde og tunneler samt underjordisk arbejde.
- Arbejde under vand, til hvilket der bruges dykkerudstyr, samt arbejde i trykkammer.
- Arbejde, som indebærer brug af sprængstoffer.
- Montering og demontering af tunge, præfabrikerede elementer.

Planen for sikkerhed og sundhed skal afgrænse det særligt farlige arbejde og beskrive fællesforanstaltninger, der sikrer, at det særlige farlige arbejde kan udføres forsvarligt og uden, at beskæftigede fra andre virksomheder på byggepladsen udsættes for sikkerheds- eller sundhedsmæssige risici.

Det skal endvidere fremgå af planen, hvis det er nødvendigt for de beskæftigede at bruge personlige værnemidler, fordi arbejdet er omfattet af bilag 1 i bekendtgørelsen om bygherrens pligter. Det skal herudover fremgå, hvor der skal placeres påbudsskilte om fx brug af åndedrætsværn, og hvem der har ansvaret for det.

Særlige risici

Planen for sikkerhed og sundhed skal – hvis det er relevant – afgrænse arbejdsprocesser og områder med særlige risici som fx støvende arbejde, støjende arbejde og nedrivningsarbejde, der fx forudsætter brug af personlige værnemidler, så beskæftigede fra andre virksomheder ikke udsættes for ulykkesrisiko eller sundhedsrisiko fra disse arbejdsprocesser. Det gælder også, hvis der er risiko for unødige påvirkninger som fx generende støj fra andre virksomheders arbejdsprocesser.

Foranstaltninger kan fx være at adskille arbejdsprocesser med særlige risici fra andre arbejdsprocesser. Det kan fx gøres ved en tidsmæssig forskydning af arbejdet, ved afspærring, etablering af støvvægge eller ved støjafskærmning.

Nødvendig afspærring, afskærmning samt sikkerhedsskiltning af sådanne områder skal fremgå af planen for sikkerhed og sundhed, herunder hvem der har ansvaret herfor. Skilte kan fx være forbudsskilte – fx ”Adgang forbudt for uvedkommende” eller påbudsskilte – fx ”Høreværn påbudt” eller ”Åndedrætsværn påbudt”.

Procedure for løbende kontrol med installationer, sikkerhedsforanstaltninger og særlige risici

Det skal fremgå af planen for sikkerhed og sundhed, hvis der er installationer, sikkerhedsforanstaltninger og særlige risici, der løbende skal kontrolleres, frekvensen af kontrollen samt hvem der foretager kontrollen.

Der skal bl.a. føres kontrol med byggestrøm, brandslukningsmateriel, løfteredskaber, byggeelevatorer og tekniske hjælpemidler, der sikre mod nedstyrtning.

Angivelse af, hvem der kontrollerer og samordner beredskabs-, evakuerings- og øvelsesplaner

Beredskabs-, evakuerings- og øvelsesplaner skal beskrives i planen for sikkerhed og sundhed, hvis det er relevant. Det kan bl.a. være relevant i forbindelse med særligt farligt arbejde eller hvis der på anden måde kan være særlig risiko for udslip af sundhedsfarlige stoffer, særlig fare for brand, eksplosion, ulykker e.l. Det skal samtidig angives, hvem der står for den løbende kontrol og samordning af de forskellige planer.

3. Ajourføring af plan for sikkerhed og sundhed

Det er bygherrens ansvar, at planen for sikkerhed og sundhed, der er udarbejdet under projekteringen, tilpasses i forbindelse med byggestart, hvis det er relevant. Planen skal i byggeperioden løbende ajourføres i nødvendigt omfang i takt med, at byggeprocessen skrider frem og forholdene på byggepladsen ændrer sig.

Det er bl.a. relevant at ajourføre planen, hvis de aftaler, som bygherren har indgået med de forskellige arbejdsgivere om etablering mv. af foranstaltninger i de fælles arbejdsområder, og de aftaler, som virksomhederne har indgået indbyrdes, ændrer sig.

Planen for sikkerhed og sundhed skal hele tiden afspejle de aktuelle forhold, de aktuelle aftaler om indretningen af byggepladsen og de aftaler, der gælder for etablering af fælles sikkerhedsforanstaltninger på byggepladsen.

4. Plan for sikkerhed og sundhed ved særligt farligt arbejde på små og mellemstore byggepladser

Det er bygherrens ansvar, at der udarbejdes en plan for sikkerhed og sundhed for den del af arbejdet på små og mellemstore byggepladser, der er omfattet af reglerne om særligt farligt arbejde, hvis det må forventes, at der i byggeperioden vil være mindst to virksomheder, der arbejder på byggepladsen på samme tid. Særligt farligt arbejde er arbejde, der er omfattet af bilag 1 i bekendtgørelse om bygherrens pligter

Planen for sikkerhed og sundhed skal kun omfatte det særligt farlige arbejde, grænseflader i forhold til andre arbejdsopgaver på byggepladsen og den periode, hvor det særligt farlige arbejde udføres. Der er fx ikke krav om en skriftlig detailtidsplan for hele byggeprocessen, men kun for den periode eller den del af byggearbejdet, hvor der udføres særligt farligt arbejde.

Planen skal afgrænse det særligt farlige arbejde og beskrive fællesforanstaltninger, der sikrer, at det særligt farlige arbejde kan udføres forsvarligt og uden, at beskæftigede fra andre virksomheder på byggepladsen udsættes for sikkerheds- eller sundhedsmæssige risici, men der er ikke krav om, at planen skal beskrive de konkrete foranstaltninger ved arbejdets udførelse, som påhviler den enkelte arbejdsgiver.

Planen skal i øvrigt leve op til de generelle krav, der gælder for plan for sikkerhed og sundhed.

Planen skal senest foreligge, når det særligt farlige arbejde sættes i gang og ajourføres, hvis der sker ændringer i dette arbejde under byggeprocessen.

Planen skal være tilgængelig for alle arbejdsgivere og ansatte på byggepladsen i den periode, hvor det særligt farlige arbejde udføres.

Læs også
- At-vejledning om bygherrens ansvar – hvem, hvor, hvornår
- At-vejledning om bygherrens ansvar ved store byggeprojekter
- At-vejledning om bygherrens ansvar ved mellemstore byggeprojekter
- At-vejledning om bygherrens ansvar ved små byggeprojekter.

Baggrund
- Bekendtgørelse om bygherrens pligter
- At-vejledning F. 1.2 ophæves. Den erstattes af denne vejledning samt af At-vejledning 25.5 om bygherrens ansvar – hvem, hvor, hvornår, 25.3 om bygherrens ansvar ved store byggeprojekter, At-vejledning 25.4 om bygherrens ansvar ved mellemstore byggeprojekter og At-vejledning 25.5 om bygherrens ansvar ved små byggeprojekter.

Beskæftigelsesministeriet, den 9. oktober 2014